

СМЪРТОНОСНИ МАШИНИ

ФИЛИП РИЙВ

Превод от английски език
Коста Сивов

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

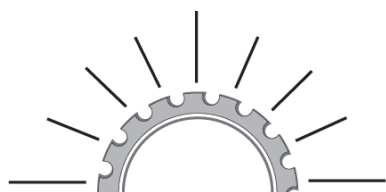
Оригинално заглавие *Mortal Engines*
Text copyright © Philip Reeve, 2001
All rights reserved.

Превод Коста Сивов
Редактор Радомир Мирчев
Коректор Павлина Върбанова

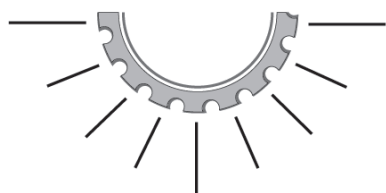
Издава „Егмонт България“ ЕАД
1142 София, ул. „Фритьоф Нансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Ропринт“ ЕАД, София 2018 г.
Тираж: 2000 бр.
ISBN 978-954-27-2239-7

Ha Capa

ПЪРВА ЧАСТ

1

ЛОВНИЯТ РАЙОН

 Беше мрачен и ветровит пролетен следобед, в който Лондон преследваше малко миньорско градче през пресъхналото корито на старото Северно море.

В едни по-добри времена въобще нямаше да се занимава с такава хилава плячка. Някога великият самоходен град прекарваше дните си в преследване на много по-големи градове от този, като стигаше на север до Ледената пустош и на юг до бреговете на Средиземно море. Напоследък обаче плячката беше станала доста оскъдна и някои от по-големите градове започнаха да насочват гладни погледи към Лондон. Вече десет години се криеше от тях и се спотайваше във влажната планинска област на запад, за която Гилдията на историците твърдеше, че някога се е наричала остров Британия. От десет години не се хранеше с нищо друго освен с малки земеделски градчета и статични селища наред тези влажни хълмове. Най-накрая лорд-кметът реши, че е дошло времето да върне града си обратно на сухоземния мост на Великия ловен район.

Едва на средата на пътя наблюдателите по високите стражеви кули забелязаха миньорското градче да дълбае солните равнини на трийсетина километра пред тях. За хората от Лондон това изглеждаше като знак от боговете и дори лорд-кметът (който не вярваше нито в богове, нито в знаци) се съгласи, че това е добро начало на пътуването на изток, и даде заповед преследването да започне.

Миньорското градче усети опасността и подвиг опашка, но

огромните гъсенични вериги под Лондон се задвижиха побързо. Не след дълго градът направо летеше след плячката си като истинска планина от метал, която се издигаше на седем етажа като нивата на сватбена торта – най-долните бяха обвити в дим от двигателите, вилите на богатите блестяха по горните палуби, а най-отгоре сияеше златният кръст на катедралата „Свети Павел“, въздигнат на повече от шестстотин метра от опустошената земя.

Том почитваше експонатите в секцията по естествена история на Лондонския музей, когато започна всичко. Усети издайническото разтрисане на металния под и вдигна поглед, за да види как моделите на китове и делфини, които висяха от тавана на галерията, се поклащат на дебелите си метални въжета и проскърцват.

Това не го обезпокои. Беше прекарал целия си петнайсетгодишен живот в Лондон и беше свикнал с прищевките му. Веднага разбра, че градът променя курса си и започва да набира скорост. Обзе го вълнение от старата тръпка от ловуването, която всички лондончани споделяха. Вероятно градът беше забелязал плячка! Заряза четките и парцалите си, притисна ръка до стената и усети вибрациите, които се носеха от огромните машинни отделения долу в Търбуха. Да, ето го и него, тежкото пулсиране на спомагателните двигатели – бум, бум, бум. Имаше чувството, че някакъв огромен барабан бие във вътрешността на костите му.

Вратата в другия край на галерията се отвори и Чъдли Померой влетя вътре. Перуката му беше на една страна, а лицето му беше почервеняло от възмущение.

– Какво, в името на Куърк...? – изрева той и зяпна въртящите се морски бозайници и подрусващите се и потрепващи

във витрините препарирани птици, които сякаш искаха да се освободят от затвора си и отново да полетят. – Чирак Натсуърти! Какво става тук?

– Преследване, сър – отвърна Том и се зачуди как заместник-началникът на Гилдията на историците, който беше живял толкова години на борда на Лондон, не можеше да разбере какво става. – Вероятно плячката е доста добра – продължи с обясненията момчето. – Пуснали са всички спомагателни двигатели. Това не се е случвало от цяла вечност. Може би късметът отново се е усмихнал на Лондон!

– Пфу! – изпръхтя Померой и потрепери, когато стъклата на музейните витрини заскърцаха и завибрираха в ритъм с двигателите.

Един от най-големите експонати, който се намираще точно над главата му – същество, наречено син кит, изчезнало преди хиляди години, – се въртеше напред-назад на въжетата си като люлка.

– Може и така да е, Натсуърти – съгласи се той. – Просто ми се иска Гилдията на инженерите да беше монтирала чистави амортизатори на тази сграда. Някои от тези експонати са много деликатни. Не може така. Ама въобще не може така.

Заместник-началникът извади една кърпичка на точки от черната си роба и попи потта от лицето си.

– Сър, може ли да ида на наблюдателните платформи да гледам преследването? Само за половин час? – попита Том. – От години не се е случвало хубаво преследване...

Померой се шокира.

– Определено не, чирак! Погледни всичкия този прахоляк, който се сипе заради проклетото ти преследване! Всички експонати трябва да бъдат почистени отново и прегледани за щети.

– О, но това не е честно! – оплака се Том. – Тъкмо изчистих цялата галерия!

Младежът веднага осъзна, че е допуснал грешка. Стариат Чъдли Померой не беше толкова лош като останалите от тяхната гилдия, но не обичаше да му противоречат, особено някакъв си чирак трета степен. Той се изпъна до максималната си височина (която беше съвсем малко повече от максималната му широчина) и се намръщи толкова много, че знакът на гилдията почти изчезна между гъстите му вежди.

– *Животът* не е честен, Натсуърти! – викна историкът. – Ако продължаваш да се оплакваш, ще те изпратя да работиш в Търбуха веднага след като преследването приключи!

От всички ужасни задачи, които един чирак трета степен трябваше да изпълнява, службата в Търбуха беше най-омразната за Том. Той побърза да си затвори устата и заби поглед в перфектно излъсканите ботуши на главния уредник.

– Наредено ти беше да работиш тук до седем часа и *ще* работиш до седем часа – продължи Померой. – Междувременно ще отида да се посъветвам с другите уредници относно това ужасно друсане...

Побърза да излезе, като не преставаше да мърмори. Том го изгледа, след което взе инструментите си и се върна с нежелание към работата. Обикновено нямаше нищо против чистенето, особено в тази галерия с нейните дружелюбни, наядени от молци животни и ухиления син кит. Ако му доскучаеше, просто намираше убежище във фантазиите си, в които биваше герой и спасител на красиви момичета, който се бори с аеропирати, спасява Лондон от Лигата на антимобилистите и заживява щастливо след това. Но как беше възможно да си фантазира, когато целият град се наслаждаваше на първото читаво преследване от доста дълго време?

Изчака двамадесет минути, но Чъдли Померой не се завърна. Нямаше никой наоколо. Днес беше сряда, което означаваше, че Музеят е затворен за посещения и повечето от висшите членове на Гилдията на историците и чираците първа

и втора степен почиват. Какво пък толкова би станало, ако се измъкне за десетина минути, за да види какво става навън? Скри чантата си с почистващи инструменти зад един як и побърза да се измъкне под сенките на танцуващите делфини.

Всички аргонови лампи също се поклащаха и хвърляха отблясъци върху металните стени. Двама облечени в черно членове на Гилдията на историците минаха бързо покрай него и Том чу пискливия глас на доктор Аркънгарт:

– Вибрации! Вибрации! Разкатават фамилията на керамиката ми от 35-и век... – Изчака, докато не се изгубиха зад един завой на коридора, след което чевръсто излезе и рипна надолу по най-близкото стълбище. Мина през галерията с експонати от 21-ви век, покрай Плуто и Мики, боговете с животински глави на една изгубена Америка. Прекоси главната зала и галерии с предмети, които някак си бяха оцелели през хилядолетията, откакто древните се бяха самоунищожили в онази ужасна размяна на ядрени оръжия и вирусологични бомби, наречена Шейсетминутната война. Две минути покъсно се измъкна през един страничен изход и се озова на сред шумотевицата и суетнята на „Тотнъм Корт Роуд“.

Лондонският музей се намиреше в самия център на втория етаж, в един натоварен квартал на име Блумсбъри, а долната част на първия етаж беше надвиснала като ръждиво небе на няколко метра от покривите. Том не се притесняваше, че ще бъде забелязан, тъй като си проправяше път през мрачната и многолюдна улица към обществения наблюдателен екран пред асансьорната станция на „Тотнъм Корт Роуд“. Присъедини се към тълпата и за първи път зърна далечната плячка – воднисто синьо-сиво петно, уловено от камерите долу на шестия етаж.

– *Градът се казва Солекоп – избумтя гласът на говорителя. – Миньорска платформа с деветстотин обитатели. Понастоящем се движи със сто и трийсет километра в час*

на изток, но Гилдията на навигаторите предвижда, че Лондон ще го улови преди залез. Със сигурност още много градове ни очакват отвъд сухоземния мост – отлично доказателство колко мъдро постъпи нашият обичен лорд-кмет, когато реши да върне Лондон отново на изток...

Сто и трийсет километра в час! Том се изуми. Това беше невероятна скорост. Така му се искаше да е долу на наблюдателната палуба, където вятърът щеше да брули лицето му. Вероятно вече беше сгазил лука пред господин Померой. Нищо нямаше да се промени, ако си открадне още няколко минути.

Затича се и съвсем скоро стигна до открития Блумсбъри парк в края на етажa. Някога това беше истински парк, с дървета и пълни с патици езера, но заради доскорошната липса на улов беше отстъпен за производство на храна, а моравите му бяха разкопани, за да бъдат засадени зеле и водорасли. Наблюдателните платформи все още бяха непокътнати. Те представляваха издигнати балкони, които се подаваха от края на етажa, за да могат лондончани да се наслаждават на гледките, покрай които преминават. Том се насочи към най-близката. Там се беше събрала още по-голяма тълпа, включително няколко души от Гилдията на историците, заради които Том се опита да изглежда напълно невинно, докато си проправи път към предната част и надникна през парапета. Солекоп беше само на осем километра от тях. Той се движеше с максимална скорост и изпускате черен дим от тръбите за изгорели газове.

– Натсуърти! – провикна се един цвилещ глас и сърцето на Том се сви.

Огледа се и установи, че седи до Мелифънт – едър чирак първа степен, който му се ухили и го попита:

– Не е ли чудесно? Това там е тлъста малка платформа за добив на сол с наземни двигатели С20! Точно от това има

нужда Лондон!

Хърбърт Мелифънт беше от най-лошия тип грубияни. Не от тия, които просто те удрят и ти завират главата в тоалетната – не, той си поставяше за цел да открие всичките ти тайни и нещата, които те разстройват най-много, за да може да те дразни с тях. Много обичаше да се заяжда с Том, който беше дребничък, срамежлив и нямаше приятели, които да се застъпят за него. Също така не можеше да му отвърне, защото семейството на Мелифънт си беше платило, за да го направят чирак първа степен, докато Том нямаше дори семейство и беше едва трета степен. Повече от ясно беше, че побойникът си прави труда да говори с него само защото се надяваше да впечатли една красива млада историчка на име Клайти Потс, която стоеше зад тях. Том кимна и му обърна гръб, за да се съсредоточи върху преследването.

– Вижте! – провикна се Клайти.

Разстоянието между Лондон и плячката му бързо се скъсяваше. Една тъмна форма излетя от Солекоп. Съвсем скоро я последва още една. И още една. Дирижабли! Хората по наблюдателните платформи на Лондон ликуваха.

– Ах, това са аеротърговци – каза Мелифънт. – Наясно са, че градът е обречен, виждаш ли, затова се опитват да се измъкнат, преди да го погълнем. Ако не го сторят, ще предявим претенции към товара им и към всичко, което е на борда!

Том се зарадва да види, че Клайти Потс е изключително отегчена от приказките на Мелифънт. Тя беше с една година по-голяма от него и вероятно вече знаеше тези неща, тъй като беше взела изпитите на Гилдията на историците и на челото ѝ беше татуиран знакът им.

– Вижте! – каза отново тя, улови погледа на Том и му се усмихна. – О, само ги вижте! Не са ли красиви?!

Том махна един непослушен кичур от очите си и видя как дирижаблите се издигнаха още по-нагоре и се изгубиха на-

сред тъмносивите облаци. За момент му се прииска да отпътува с тях, да полети към слънцето. Това може би щеше да е възможно, ако родителите му не го бяха оставили на грижите на гилдията, която да го обучава за историк. Мечтаеше да бъде каютен прислужник на борда на някой небесен клипер и да види всички градове по света: Пуерто Анджелис, който се носеше по сините води на Тихия океан, Аркангел с неговите метални шейни, стържещи заледените северни морета, великите градове зикурати на Нова Мая и неподвижните укрепления на Лигата на антимобилистите...

Но това беше просто мечта, която трябваше да запази за някой скучен следобед в Музея. Нова вълна от ликуващи възгласи го извади от унеса и му подсказа, че преследването е към своя край. Том набързо забрави дирижаблите и върна вниманието си обратно към Солекоп.

Малкият град беше толкова близо, че можеше да види подобните на мравки фигури на хора, които се бяха разтичали по горните етажи. Сигурно бяха много изплашени, след като Лондон беше по петите им, а нямаше къде да се скрият! Том знаеше, че не бива да ги съжалява: напълно нормално беше големите градове да поглъщат по-малките, точно както по-малките поглъщаха съвсем дребните градчета, а дребните градчета се нахвърляха на мизерните статични селища. Това се наричаше „градски дарвинизъм“ и точно по този начин беше съществувал светът през изминалите хиляда години, откакто великият инженер Николас Куърк беше превърнал Лондон в първия самоходен град.

– Лондон! Лондон! – завика Том и се присъедини към ликуващите писъци и кръсъци на останалите на платформата.

Само миг по-късно бяха възнаградени с приятна гледка – едно от колелата на Солекоп се откачи. Градът се завъртя и спря. Комините му се откъснаха и западаха по улиците, на които царуваше паника. Само след миг долните етажи на

Лондон закриха гледката. Том усети потреперването на палубата, когато огромните хидравлични Челюсти се затвориха.

Разнесоха се френетични овации от наблюдателните платформи по целия град. От високоговорителите на подпорните колони, които поддържаха етажите, зазвуча „Лондонска гордост“ и някой, когото Том не беше виждал никога през живота си, го прегърна силно и извика в ухото му:

– Улов! Улов!

Нямаше нищо против. Точно в този момент обичаше всички на платформата, дори Мелифънт.

– Улов! – извика в отговор той, освободи се и отново усети как палубата се разтресе. Някъде под него огромните стоманени зъби на града захапваха Солекоп, вдигаха го и го придвижваха към Търбуха.

– ... вероятно чирак Натсуърти също ще иска да дойде – казваше Клайти Потс. Том нямаше представа за какво говори, но когато се обърна, момичето го докосна по ръката и му се усмихна. – Тази вечер ще има празненство в Кенсингтън Гардънс – обясни тя. – Танци и фойерверки! Искаш ли да дойдеш?

Хората обикновено не канеха на празненства чираци трета степен – особено красиви и популярни хора като Клайти Потс – и Том се зачуди дали не си прави шега с него. Мелифънт очевидно не мислеше така, защото я избута и заяви:

– Не желаем такива като Натсуърти там.

– Защо не? – попита момичето.

– Ами сещаш се – запелтечи Мелифънт, а квадратното му лице почервения почти толкова, колкото това на господин Померой. – Той е тройка. Слуга. Никога няма да получи знака на гилдията ни. Ще си умре като помощник на уредника. Нали, Натсуърти? – попита момчето с хищна усмивка на лице. – Жалко е, че баща ти не ти е оставил достатъчно пари за *чита*во чиракуване...

– Това не ти влиза в работата! – изкрещя разгневен Том.

Въодушевлението му от улова бързо се изпари и той силно се изнерви. Зачуди се какво ли наказание щеше да му измисли Померой, когато научи, че се е измъкнал. Не беше в настроение за подигравките на Мелифънт.

– Така става, когато живееш в бедняшките квартали, на долните етажи – подсмихна се чиракът първа степен и се обърна към Клайти Потс. – Родителите на Натсуърти живееха на четвъртия етаж, разбираш ли, и когато се случи Голямото срутване, бяха премазани като малинови палачинки: *пльок!*

Том нямаше намерение да го удря, просто се случи. Преди да се осъзнае какво прави, ръката му се беше свила в юмрук и той замахна.

– Ох! – простена Мелифънт.

За него това беше толкова неочаквано, че чак падна по гръб. Някой извика радостно, а Клайти потисна усмивката си. Том просто стоеше, вираше се в треперещия си юмрук и се чудеше как го беше направил.

Мелифънт обаче беше много по-голям и по-силен от него, а и вече беше станал на крака. Клайти се опита да го спре, но няколко историци му подвикваха окуражително, а група чираци навигатори в зелени туники се събраха около тях и завикаха:

– Бой! Бой! Бой!

Том беше наясно, че шансовете му срещу Мелифънт бяха колкото тези на Солекоп срещу Лондон. Отстъпи крачка назад, но присъстващите го бутнаха напред. Юмрукът на Мелифънт го уцели в лицето, а коляното му се заби тежко между краката му. Том се сви и се заклатушка с пълни със сълзи очи. Нещо голямо и меко като диван застана на пътя му и когато заби глава в него, то проговори:

– Уууф!

Вдигна поглед и видя кръгло зачервено лице с огромни вежди, мъдрещо се под неубедителната перука. Лице, което почервеня още повече, когато го разпозна.

– Натсуърти! – изкрещя Чъдли Померой. – Какво, в името на Куърк, си мислиш, че правиш?

2 ВАЛЪНТАЙН

 Заради деянията си Том беше изпратен на служба в Търбуха, докато останалите чираци празнуваха залавянето на Солекоп. След дълго и уничително мъмрене в кабинета на Померой („Неподчинение, Натсуърти... Нападение над по-висш чирак... Какво щяха да кажат бедните ти родители?“) се затътри към асансьорите на „Тотнъм Корт Роуд“ и изчака някой от тях да го отведе надолу.

Пристигна един, който беше претъпкан. Местата в горното отделение бяха заети от арогантни мъже и жени от Гилдията на инженерите – най-силната от четирите Велики гилдии, които управляваха Лондон. Том го побиваха тръпки от тях заради голите им глави и дългите гумени палта, които носеха, затова остана в долното отделение, където строгото лице на лорд-кмета се взираше в него от плакатите, на които пишеше: *Движението е живот – помогнете на Гилдията на инженерите да поддържа Лондон в движение!* Асансьорът продължаваше да се спуска надолу, като спираше на всички познати станции – „Бейкърлу“, „Хай Холбърн“, „Лоу Холбърн“, „Бетнал Грийн“, – и на всяка спирка в кабината нахлуваха нови хора, които го притискаха в задната стена, докато почти не почувства облекчение, когато стигна дъното и излезе в шумотевицата и суматохата на Търбуха.

На това място Лондон асимилираше градовете, които улавяше – то представляваше воняща поредица от станции и фабрики, разположени между Челюстите и централните машинни отделения. Том го ненавиждаше. Винаги беше шумно

и претъпкано с мръсни и изглеждащи заплашително работници от долните етажи и каторжници от Дълбокия търбух, които бяха още по-зле. Горещината му докарваше главоболлие, изпълненият с мирис на сѳра въздух го караше да киха, а трептенето на аргоновите глобуси, които осветяваха алеите, дразнеше очите му. Гилдията на историците задължително изпращаше няколко свои членове, когато някой град биваше асимилиран. Тази вечер щеше да се присъедини към тях и заедно да напомнят на грубия стар бригадир на Търбуха, че всякакви книги и антики на борда на новата плячка представляват законна собственост на неговата гилдия и че историята е също толкова важна, колкото тухлите, желязото и въглищата.

Проправи си път, за да слезе на последната спирка на асансьора, и забърза към склада на Гилдията на историците. Минаваше през тръбообразни коридори, покрити със зелени керамични плочки, и по метални мостове високо над огнените бездни на станциите за асимилиране. Под него Солекоп биваше разкъсван на парчета. Изглеждаше съвсем малък в сравнение с гигантския Лондон. Големи жълти машини за демонтаж пълзяха на релси около него, люлееха се отгоре му от кранове и пъплеха върху му на хидравлични паяшки крака. Колелата и осите му вече бяха свалени и се работеше по шасито. Циркуляри с размерите на виенско колело режиха панелите на палубата и зад тях летяха огромни струи искри. От пещите и топилките се излъчваше ужасна жѳга и още преди да извърви двайсетина крачки, Том усети как потта се пропива под мишниците на черната му униформена туника.

Най-накрая стигна до склада и нещата започнаха да изглеждат малко по-добре. Солекоп не разполагаше с музей или библиотека и малкото неща, които бяха оплячкосани от вехтошарските му магазини, вече бяха наредени в щайги за отнасянето им на втория етаж. Ако имаше късмет, щяха да

го пуснат по-рано. Така щеше да отиде поне за края на празненството! Зачуди се кой ли от членовете на гилдията му ще ръководи работата днес. Случи ли се да е старият Аркънгарт или доктор Уеймът, би бил обречен – те винаги го караха да си изкара цялата смяна, независимо дали има работа, или не. Ако е Потти Пютъртайд или госпожица Плим, можеше да извади късмет...

Докато бързаше към кабинета на началника, започна да осъзнава, че някой много по-важен от когото и да било от тях е на служба в Търбуха тази вечер. Отвън беше паркиран малък бръмбар – лъскав черен бръмбар, – който носеше емблемата на Гилдията на историците върху капака на двигателя си и който беше прекалено луксозен, за да принадлежи на някой от обикновените служители. Двама мъже в ливреи, които подсказваха за високото им положение, стояха до превозното средство. Бяха груби типове, въпреки шикозните им премени, и Том веднага ги позна – Пюси и Генч – разкаялите се аеропирати, които от двацет години бяха верни сподвижници на главния историк и пилотираха „Асансьор до 13-ия етаж“, когато се наложи да отпътува на експедиция. *Валънтайн е тук!* – помисли си Том и се опита да не зяпа, когато мина покрай тях.

Тадеус Валънтайн беше неговият герой: бивш боклучар, който се беше издигнал толкова много, че се беше превърнал в най-известния археолог на Лондон – както и в главен историк, за потрес и ужас на хора като Померой. Том си беше качил негова снимка на стената над леглото си в спалното помещение и беше чел книгите му – „Приключенията на един практичен историк“ и „Обезлюдената Америка: прекосяването на един мъртъв континент с оръжие, фотоапарат и дирижабъл“, – докато не ги научи наизуст. Моментът, с който се гордеше най-много в своя живот, беше онзи ден, когато беше на дванайсет и Валънтайн слезе долу, за да раздаде на

градите на чираците по случай края на годината, включително и тази, която Том спечели за есе на тема разпознаване на фалшиви антики. Все още помнеше всяка дума от речта на този велик човек:

– Никога не забравяйте, чираци, че ние, историците, сме най-важната гилдия в нашия град. Не изкарваме толкова пари, колкото търговците, но създаваме познание, което струва много повече. Може да не управляваме града като навигаторите, но накъде щяха да пътуват те, ако не бяхме запазили древните карти? А що се отнася до Гилдията на инженерите – просто помнете, че всяка машина, която някога са конструирали, е била базирана на фрагменти от Старата технология – древна висока технология, която нашите уредници на музеи са запазили или нашите археолози са изровили.

Единственото, което Том успя да изрече тогава, беше едно смотолеveno „Благодаря ви, сър“, преди да се върне на мястото си. Затова не смяташе, че Валънтайн го е запомнил. Когато обаче отвори вратата на кабинета на началника, великият човек вдигна поглед от бюрото си и се ухили.

– Името ти беше Натсуърти, нали? Чиракът, който е добър в разпознаването на фалшификати? Трябва да гледам къде стъпвам тази вечер, за да не ме разкриеш!

Шегата никак не я биваше, но свърши добра работа, за да разчупи напрежението, което обикновено се създаваше в подобна ситуация между чирак и висш член на гилдия. Том се отпусна достатъчно, за да спре да пристъпва от крак на крак на прага на вратата и да се осмели да влезе вътре, за да подаде писмото от Померой. Валънтайн стана на крака и дойде при него да го вземе. Той беше висок и красив мъж на почти четирийсет години, с гъста черна коса, прошарена тук-там, и добре поддържана черна брада. Сивите му моряшки очи проблясваха шеговито, а третото око на челото му – знакът на Гилдията на историците: синьото око, което гледа назад

във времето – като че ли намигаше, когато сбърчи въпросително чело.

– Сбиване, а? Какво стори чирак Мелифънт, че да заслужи насиненото си око?

– Говореше неприятни неща за майка ми и баща ми, сър – промърмори Том.

– Разбирам. – Изследователят кимна и погледна момчето. Вместо да му каже да се разкара, той го попита. – Ти не си ли син на Дейвид и Ребека Натсуърти?

– Да, сър – потвърди Том. – Бях само на шест години, когато се случи Голямото срутване... Имам предвид, че не ги помня добре.

Валънтайн кимна отново. Очите му бяха мили и тъжни.

– Те бяха добри историци, Томас. Надявам се да станеш като тях.

– О, да, сър! – отвърна момчето. – Имам предвид... че аз също се надявам!

Замисли се за бедните си майка и баща, които бяха намерили смъртта си под срутилата се частично на долния етаж улица „Чийпсайд“. Никой досега не беше говорил така за тях и очите на Том се изпълниха със сълзи. Имаше чувството, че може да каже всичко на Валънтайн, абсолютно всичко, и тъкмо щеше да сподели колко много му липсваха родителите му и колко самотно и скучно начинание беше да си чирак трета степен, когато в кабинета влезе някакъв вълк.

При това много голям бял вълк. Той се появи на вратата, която водеше към склада. Животното забеляза Том и се спусна към него с оголени жълти зъби.

– Аaaa! – изпищя момчето и се качи на един стол. – Това е вълк!

– О, дръж се прилично! – разнесе се момичешки глас и миг по-късно се появи и самото момиче. То се наведе над вълка и погали меката козина под муцуната му. Злобните кехли-

барени очи се притвориха доволно, а опашката забрули дрехите му. – Не се безпокой – засмя се то и му се усмихна. – Той е агънце. Така де, наистина си е вълк, ама е *кротък* като агънце.

– Том – започна Валънтайн, а очите му проблясваха развеселени, – запознай се с дъщеря ми Катрин и с Куче.

– Куче?

Момчето слезе от стола. Чувстваше се глупаво и все още беше малко изплашен. Помисли си, че този звяр е избягал от Съркъл парк.

– Това е дълга история – отвърна Валънтайн. – Катрин живееше в града сал Пуерто Анджелис, докато навърши пет години. След това майка ѝ почина и я изпратиха да живее с мен. Донесох Куче като подарък за нея от експедицията си до Ледената пустош, но по това време Катрин все още не говореше много добре английш и не беше чувала за вълци, затова, като го видя за първи път, го нарече „Куче!“, и така си му остана.

– Той е напълно питомен – заяви момичето, като продължаваше да се усмихва на Том. – Татко го намери, докато беше още малко вълче. Наложило се да застреля майка му, но нямал сърце да стори същото с бедното Куче. Най-много обича да го галят по корема. Куче, имам предвид, не татко. – Катрин се засмя. Косата ѝ беше прелестно дълга и черна, а сивите очи и бързата ѝ зашеметяваща усмивка бяха наследени от баща ѝ. Тя беше облечена в тесни копринени панталони и широка туника, които бяха писъкът на модата в Хай Лондон това лято. Том се опули насреща ѝ. Беше виждал снимки на дъщерята на Валънтайн, но досега не беше осъзнавал колко е красива.

– Виж – каза Катрин, – Куче те харесва!

Вълкът се беше приближил до Том, за да подуши туниката му. Опашката му се мятеше наляво-надясно, а розовият

му език облиза пръстите на момчето.

– Ако Куче хареса някого – заяви дъщерята на главния историк, – обикновено и аз го харесвам. Продължавай, татко, запознай ни, както е редно!

Валънтайн се засмя.

– Е, Кейт, това е Том Натсуърти, който е изпратен тук долу, за да помага, и ако твоят вълк е приключил с него, мисля, че трябва да го оставим да си върши работата. – Главният историк сложи нежно ръка на рамото на момчето. – Не е кой знае колко много, просто ще огледаме за последно станциите и после... – Погледна отново бележката от Померой, нахъса я на малки парчета и ги хвърли в малкото червено кошче до бюрото си. – След това може да си вървиш.

Том не знаеше какво го беше изненадало повече – че Валънтайн щеше да го пусне или че беше дошъл лично долу в станциите. Обикновено висшите членове на гилдиите предпочитаха да си седят в комфортните си кабинети и оставяха чираците да вършат тежката работа долу сред жегата и изпаренията. Но Валънтайн беше тук, свали си черната роба, закачи си писалка на джоба на жилетката и се спря на вратата, за да се усмихне на Том.

– Хайде да се заемаме с работата – каза той. – Колкото по-скоро започнем, толкова по-скоро ще можеш да идеш на празненството в Кенсингтън Гардънс...

Слизаха надолу и надолу, а Куче и Катрин ги следваха по петите. Минаха покрай склада и продължиха по виещи се спираловидни метални стълби към станциите за асимилиране, където с всяка изминала минута Солекоп ставаше все по-малък. От него беше останал единствено стоманен скелет, който машините разкъсваха и отнасяха към пещите за

стопяване. Междувременно върху конвейерите се бяха образували планини от тухли, плочи, дървен материал, сол и въглища, които пътуваха към сърцето на Търбуха, а мебели и провизии биваха прибирани от събиращите бригади.

Събирачите бяха истинските владетели на тази част на Лондон и го знаеха. Те вървяха наперено по тесните алеи с пъргавостта на котараци, голите им гърди лъщяха от пот, а очите им бяха скрити зад тъмни защитни очила. Том винаги се беше страхувал от тях, но Валънтайн ги поздравяваше непринудено и ги разпитваше дали са намерили нещо сред плячката, което може да представлява интерес за Музея. Понякога се спираше да се пошегува с някой събирач или да го попита как е семейството му – и не пропускаше да го представи на „колегата ми, господин Натсуърти“. Том се изпълни с гордост. Валънтайн го третираше като възрастен. Така сториша и бригадните работници, те докосваха мазните козирки на шапките си и се ухилваха, докато се представяха. Имаше чувството, че всички се казват Лен или Смъджър.

– Не обръщай внимание какво говорят в Музея за тези момчета – предупреди го Валънтайн, когато един от мъжете с име Лен ги отведе до един контейнер с антики. – Само защото живеят в по-бедните квартали и говорят с уличен акцент, не означава, че са глупци. Точно заради това обичам да слизам лично, когато станциите заработят. Често се случва събирачите и боклучарите да намират артефакти, които историците са пропуснали...

– Да, сър... – съгласи се Том и хвърли бърз поглед на Катрин.

Копнееше да направи нещо, което да впечатли главния историк и красивата му дъщеря. Само да можеше да открие някакво чудесно парче Стара технология сред целия този боклук, нещо, с което да го запомнят дори след като се приберат в луксозния си дом в Хай Лондон. Иначе съществуваше го-

ляма вероятност след тази обиколка около станциите повече да не ги види!

Изпълнен с надежда да ги впечатли, Том прибяга до контейнера и надникна вътре. В интерес на истината, от време на време се *откриваше* Стара технология – в антикварните магазини на малките градчета или на полиците на камините на възрастни дами. Представи си как може да преоткрие някоя легендарна тайна, като например за по-тежките от въздуха летящи машини или за юфката! Можеше дори откритието да е от полза за Гилдията на инженерите и да го изложат на витрина в Музея, на която да пише: „Открито от господин Т. Натсуърти“. Том надникна в купчината с боклуци в контейнера – вътре имаше парчета пластмаса, стойки за лампи, смачкана играчка земеход... Една малка метална кутия привлича погледа му. Взе я и я отвори. Собственото му лице се появи насреща му, отразено в сребрист пластмасов диск.

– Господин Валънтайн! Вижте! Това е сиди!

Главният историк бръкна в кутията и го извади, след което го наклони на една страна, за да се наслади на подобната на дъга светлина, която се образува върху повърхността на диска.

– Точно така – съгласи се той. – Древните са ги използвали в компютрите си като начин за съхранение на информация.

– Дали е важен? – попита Том.

Валънтайн поклати глава.

– Съжалявам, Томас. Някогашните хора може да са живели в статични селища, но електронните им машини са много по-сложни от всичко, което лондонските инженери са способни да създадат. Дори все още да има някаква информация на този диск, няма как да я прочетем. Но не е лоша находка. Запази го за всеки случай.

Валънтайн се извърна, а Том прибра сидито обратно в кутийката му и го пъкна в джоба си. Вероятно Катрин усети

разочарованието му, защото го докосна по ръката и му каза:

– Прекрасен е, Том. Всичко, което е оцеляло хиляди години, е такова, независимо дали би влязло в употреба на ужасната Гилдия на инженерите, или не. Самата аз имам огърлица, направена от стари компютърни дискове... – Тя му се усмихна. Беше прекрасна като едно от момичетата от мечтите му, но много по-мила и по-забавна. Том осъзна, че отсега нататък героините, които щеше да си представя, че спазва, всичките щяха да бъдат Катрин Валънтайн.

Нямаше нищо друго интересно в контейнера. Солекоп се оказа доста практичен град – беше прекалено зает да дъвче старото морско корито, за да се занимава с миналото. Вместо да се върнат в склада обаче, Валънтайн ги поведе нагоре по едно стълбище и по едно тясно метално мостче до пункт „Новопристигнали“, където бившите обитатели на Солекоп се редяха на опашки, за да бъдат записани от дежурния чиновник и отведени до новите си домове в хостелите и приютите на Лондон.

– Дори когато не съм на служба – обясни той, – винаги си намирам оправдание да сляза да нагледам боклучарите, когато хванем улов, преди да успеят да продадат плячката си на антикварните магазини на петия етаж и след това да се пръснат отново в Безлюдните територии.

Винаги имаше боклучари на борда на всеки улов – ски-талци без собствени градове, които обхождаха пеша Ловния район и събираха парчета Стара технология. Солекоп не беше изключение. В края на дългата опашка от унили жители имаше групичка, която изглеждаше по-дрипаво и от останалите. Бяха облечени в дълги парцаливи палта, които стигаха до глезените им, а от мръсните им вратове висяха предпазни очила и защитни дихателни маски.

Като повечето лондончани, Том също беше ужасен от факта, че съществуват хора, които продължаваха да *живеят*

на голата земя. Той остана при Катрин и Куче, докато Валънтайн отиде да говори с боклучарите. Всички го заобиколиха, с изключение на един – висок, слаб, с черно палто. Прилича на момиче, помисли си Том, макар че не можеше да е сигурен, защото носеше черен шал върху лицето си като тюрбан на пустинен номад. Застана близо до нея, без да отделя поглед от Валънтайн, който се представи на останалите и попита:

– Така... някой от вас намери ли нещо, което Гилдията на историците би пожелала да купи?

Някои от мъжете кимнаха, други поклатиха глави, а трети се заровиха в издутите си вързопи. Момичето с черния шал плъзна ръка в палтото си и отговори:

– Аз имам нещо за теб, Валънтайн.

Думите ѝ бяха изречени толкова тихо, че само Том и Катрин я чуха. Докато се обръщаха към нея, тя неочаквано се спусна напред, извадила нож с дълго и тясно острие.

ЗА АВТОРА

Филип Рийв е роден в Брайтън през 1966 г. Още като ученик се запалва по рисуването, легендата за крал Артур и правенето на ултранискобюджетни филми. Завършва Кембриджшърския колеж по изкуства и технологии, където интересите му прерастват до писане, илюстриране, история и актьорско майсторство. Образованието му на човек на изкуството не е от особена полза при намирането на работа, затова се завръща в Брайтън, за да работи в малка независима книжарница, а в свободното си време се занимава с различни непечеливши занимания като сценарист/продуцент/режисьор на нискобюджетни филми и комедийни проекти. Също така е съавтор на мюзикъла „Министерството на бисквитите“, но в началото на 90-те години недостигът на средства го принуждава да се захване с рисуване и да стане илюстратор на свободна практика.

По това време започва да пише романи и дебютът му „Смъртоносни машини“, е публикуван през 2001 г. Той печели наградите „Смартис Голд“, „Блу Питър: Книга на годината“ и „Блу Питър: Книга, която не успях да оставя“ – изненада, която довежда до изказването му „Майка му стара!“ пред милиони зрители. (Може би поради тази причина *не* получава „Блу Питър: Значка“.) Следват четири продължения, последното от които – „Тъмна равнина“ – печели наградата за детски книги на „Гардиън“ и тази на „Лос Анджелис Таймс“. Също така написва роман, чието действие се развива по време на Тъмните векове на Великобритания – „Тук почива Артур“, който печели „Карнеги медал“, и самостоятелен роман за млади читатели – „Драconi не съществуват“. Едни от последните му книги – „Фийвър Кръмб“ и „Мрежа от въздух“ – се завръщат в света на „Смъртоносни машини“.

Филип и съпругата му Сара се преместват от Брайтън в Девон през 1998 г., а сега живеят в Дартмур със сина си Сам.